

Gazeța esse regulată de 2 ori, si
Fóiea ún'a data pe septemana, ad.
Mercuria si Sambet'a.
Pretialu loru este pe 1 anu 10 f.,
pe diumetate anu 5 f. austr. iula-
int'alu monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. 50 cr. pe 1
sem., si 15 fr. pe unu anu. Se pre-
numera la tóte postele c. r., cum
si la toti cunoscutii nostri DD.
corespondenti. Pentru serie „petit“
se ceru 8 cr. val. austr.

TRANSILVANIEI.

Instrukciune provisorie

pentru comitiile suprimate ai comitatelor, comitatii primari ai districtelor
si zngreshii (?) si pentru jzzii receshti primari ai scaunelor scuzesti.

Kz privire la organizarea de mai nainte a comitatelor zngreshii
pe temeiul prea'nalteor mandatorilor din 20. Octombrie si din 21. De-
cembrie, pentru modurile de organizare ale comitatelor, kmii si de
interior ale comitatelor, si pentru administrarea treziorilor
si pentru asezarea corpurilor oficalilor de comitate, din
prea'nalta porunca a Maiestatii Sale c. r. p. p. la definitiva alocare
a capilor de comitate va servii urmatoarea instructiune de alocare
regulatoare.

1. Numitura si miezinele districtilor restabilite sunt drept
deosebire prea'ndratorilor astora din 20. Octombrie si 21. Decembrie, cea
dintre problemele a capilor de districte si de comitate, ca si
respectiv ale astorilor si mijlocelor de alocare miezinelor vechi ale
respectivelor districte.

2. Pnla kmii potestatile legislative va dispune despre organizarea
comitatelor, drepturile de consolare si hotarare ale si de executia
si de executia de catre o comisie permanenta intr-un termen al acestei
instrucii si din partea administrativa ale comitatelor.

3. Capul districtilor va privi la compunerea comisiei, de comitate
consiliul de mai nainte de toate ca urmasii autoritatii reprezentari
si tuturor claselor si intereselor din districte si de ceea ce se tine de
interiorul comitatelor, si de alocarea de catre acestea alocarea comi-
siei, carea deca ar fi la ea a'ia districtilor, va urma drept
districtilor acestor instructii.

4. Comisia din districte va avea un numar de 100, care din
cele mai mici, precum e comitatul Albe de sece, districtilor Fyrgarasi
(*) si scaunul Ariensi din 50 membri.

5. Comisia va avea un numar de 100, care din
comisiile, clase si pasere de alocare de catre acestea alocarea de
proprietarii, alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

6. Capul districtilor va privi la organizarea comisiei, de comitate
si prima sedinta a acesteia de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

7. Capul de districte si de comitate va privi la organizarea
si alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre
acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de
cetre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

8. Descrierea districtilor se face asa, ca capul districtilor
si de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

Katalogul acestor oficalii alesi, oficalii care nu kade cu prea-
nalta districte, se va face dintr-un singur loc si va avea de catre acestea alocarea
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

*) Unele districte Fyrgarasi, de care kmii se tine si kmii
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

Ped.

9. Noua corp de oficalii si va traie de la o parte de oficalii
si de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

10. Atata vreme cat se va tine de catre acestea alocarea de catre
acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de
cetre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

11. Karii de districte, precum si toata oficalia de districte si
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

12. Organizarea districtilor si de catre acestea alocarea de catre
acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de
cetre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

13. Toti si privirea acestor districte si de catre acestea alocarea de
cetre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

14. Noi jzzii de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de
cetre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

15. Fiindca administrarea districtilor si de catre acestea alocarea de
cetre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

16. Unele comisiile va avea de catre acestea alocarea de catre
acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

17. Capul oficalilor si de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea
de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

18. Sedintele comisiei sunt si de catre acestea alocarea de catre
acestea alocarea de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

*) Adica trivalele zngreshii — din Ardeal, din comitate si
districte acesteia de catre acestea alocarea de catre acestea alocarea

**) Adica de la partea austriaca ca si pnla kmii de opt si
districte.

***) Adica de la partea austriaca ca si pnla kmii de opt si
districte.

torii тълвъръ десваториле ши admoniциянеа динътиа а прешедителъи нъ е респектатъ, атънч прешедителе поће диспне скотереа афаръ а къръри аскълъторъ сѣхъ релативе а търъоръ.

19. Азкторитатеа политикъ справегиторе прете лъръриле комисионоръ де цинътри есте гвернълъ рецескъ, кареле стъндъ дн реверинъ деадрептълъ къ комисионеа, — ши дндирѣлтъ ординъчнле cale къръ ачееа, ка къръ зпверситатеа (комисионатеа) цинътълъи.

20. Комисионеа де цинътъ есте даторе а се акомода дн лъръриле cale днпъ ачѣтъ инстръкционе пълъ ла днфинцареа леци дефинитиве привиторе ла органисъчънеа цинътроръ. —

Noi deterъмъ прете ачѣтъ инстръкционе дн „Корънк“ дин Клъжъ, днсъ несъскрисъ де ниминъ, днкътъ ла прима ведере не веня съ не ши дндоймъ деспре атенциватеа еи. О чигиръмъ одатъ ши де дозъ ори, ръмасеръмъ речъ де днса; тотъш не формаръмъ опинионеа приватъ асыпра еи, къ кареа днсъ нъ воимъ съ превенимъ не пълкълъ постръ четиторъ. —

— Днкътъ пентръ комителе национи съсешти токма приимимъ штиреа, къркъ ромъни дин маи пълъте сказне але пълкълълъ рецескъ снптъ дегерминатъ а лъхъ привъ нъмаи ка капъ алъ саелоръ, еръ къ привере ла ромъни нъмаи ка комисаръ рецескъ днсърчинатъ къ органисъчънеа къръоръва цинътръи трансилване, дела каре аъ съ чеаръ чеа маи акъратъ респектаре а егалитъци де дрептъри национале ши а лимбелъ постре национале днтръ днделехълъ дипломей дин 20. Октомврѣ. —

Se alege romanii deputati si ce se apere aceiasi in dieta?

Acestea cestiuni ocupa in momentele de faѣia pe toti romanii transilvani. Opiniuni mai lamurite si mai demarcate in acesta privintia s'au vediutu pana acum doue. Unora li se pare ca, de si natiunea romana s'a prochiamau pe sene de repetite ori, adica in 15./3. Maiu 1848 si in 13/1. Ianuaru 1861 de natiune politica si independenta faѣia cu celelalte natiuni *), dupace insa diet'a tieriei inca nu a decretatu inarticularea natiunii romanesci ca natiune politica; dupa ce si censulu electoralu pentru Transilvania e mai mare decatu pentru oricare alt'a tieria a monarchiei si legea electorala e diferitore de aceea, ce reprezentantii nationali cerura in conferintia nationala, cum si cei 8 credintiaru romanu in conferintia regnicolara din Alb'a-Jul'ia, — asia interesulu natiunii romane ar cere, ca alegatorii cati ar fi din sinulu ei se se abtiena dela alegere, eara natiunea intrѣga se ia o pusetiune pasiva si asteptatore, cu atatu mai vertosu, ca oricum ar' esi alegerile de favoratore pentru romanu, deputatii loru faѣia cu atati regalisti, cu secuui si cu sasii totu aru remane in minoritate. Cu alte cuvinte: romanii se astepte, ca asupra nationalitatii loru se se decida earasi de ei fara ei. — Altii eara sunt de o parere cu totul opusa celei atinse mai insusu, carii adica tienu, ca oricatu de puѣini aru fi reprezentantii nationalitatii romane in viitorea camera legislativa si oricatu li s'ar disputu loru dreptulu de a vorbi in interesulu natiunii loru, ei totusi insotiti de simpatiile si de totu ajutorulu moralu si intielesualu catu e in stare de a le da natiunea intrѣga, se мѣрга neaparatu la dieta, unde se se folosѣсса de tote ocaziunile, дѣса nu ca deputati ai natiunii, celu puѣinu ca unu felu de advocati ai ei, spre a capacita, luminata, indupleca pe reprezentantii celorlalte nationalitati seu mai dreptu dicundu, pe ambele potestati legislative, adica pe dieta si pe gubernulu supremu, ca se recunosca pe natiunea romana si tote drepturile ei.

Temeiurile acelora carii pretindu, ca romanii din tote tienuturile si municipalitatile Transilvaniei cate au dreptulu de a fi reprezentate in camera legislativa, se se incerce a si alege deputati catu se pote mai multi sunt urmatorele:

1. De si se scie, cumca ori catu de multi ar fi deputatii adeveratii romanu, totusi aceia in totu casulu se voru aflu in minoritate, totusi ei presupunu, ca acea minoritate de romanu, pe lunga ce va fi petrunsa de unu patriotismu luminatu si armata cu principii de o libertate constitutionala bine intielesu, apoi ea va avea totuodata unu caracteru per excellentiam romanescu, intocma precum voru avea ungaro-secuui si sasii pe alu loru, prin urmare ca o minoritate de deputatii romanu, in sine intrѣga, compacta, solidara, bine disciplinata, e in stare se insulle acelu respectu, pe care intre alte impregiurari nici chiaru o majoritate nu ar fi capace de a insullu, ceea ce pentru romanu inca este o intrebare de vietia. —

2. Romanii sunt si datori a trimite la dieta catu se pote mai multi deputatii din natiuniloru si adeveratii portatori ai dorintieloru nationala chiaru in interesulu pacii si alu prosperitatii publice. Numai romanu potu fi adeveratii esplicatori si oresicum descoperitori ai inimei si ai simtieminteloru natiunii romane; numai dela romanu voru potea audi ungaro-secuui, sasii si chiaru curtea domnitore

genuinele dorintie si pretensiuni ale romaniloru. Pe catu timpu romanii nu voru merge in camera legislativa in persoana prin alesii loru, spre a si varsu acolo amarulu inimei loru, pe atat'a increderea reciproca si bun'a intielegere forte cu anevoie isi voru asiedia locuintia in patria nostra. Insii ungaro-secuui si sasii cei mai luminati trebuie se dorѣсса, ca la diet'a viitore se ia parte маи multi romanu determinati pentru apararea nationalitatii proprie.

3. Tocma pentruca in Transilvania s'a dictatu (?) unu censu mai mare decatu in alte tieri, interesulu si onorea nostra nationala cere, ca se ne reculegemu tote poderile intielesuale si materiale, se ne numeramu si concentramu pe toti pana la unulu cati voru fi castigatu dreptulu electoralu, pentruca se aratamu nu numai compatriotiloru, ci la intrѣga monarchia si chiaru Europei, cumca natiunea romana din Transilvania in mania censului abnormu, totusi a fostu in stare de a lua parte la alegeri atatu prin barbatii sei de capacitate, catu si prin omeni cu stari si averi.

Deci tocma pentru aceea toti nobilii romanu de orice categoria, dela cetati, orasie si sate, toti romanii dela cetati si orasie, carii au casa seu mosia de 300 fr. ori veniu anualu de 100 fr., toti maisterii, negutiatorii, fabricantii, doctorii de orice facultate, chirurgii, advocatii, inginerii, artistii (zugravii etc.), profesorii, parochii, capelanii, dascalii, dela carii toti nu se cere nici unu censu, se grabѣсса а se inscrie ca alegatori; intru asemenea pe la sate se caute la tabel'a de dare toti carii platescu 8 fr. dare *), cum si din fiecare satu de 100 familii cate doi si din altele mai mici cate unu alegatoru se nu si pregete a merge la locul destinat pentru alegeri si se se folosѣсса de acestu dreptu, carele nu se pote cumpani cu niciunu dreptu altulu. Eara apoi pentru Dumnedieu, voturile se nu se resipѣсса si prede indesiertu, se afle fiecare alegatoru de timpuriu pe candidatii nationali. —

Contraria juxta se posita magis olucescunt. Se punemu pe unu minutu, cumca romanii transilvani s'aru abtiena dela alegeri, ori ca ar' da voturile la deputati de alte nationalitati seu ca learu respandi in tote partile, din patima seu din nesciintia si nedisciplina, totuata'a. Ce mai apa ar' fi acest'a la morsa celoru carii ne bajocurescu din seculi. Ci in casulu dintaiu ar' implea lumea cu calumnia, cumca poporul romanescu standu totu numai din proletari ca vai de ei, seu si fricosi, nu au potutu ori n'au cutezatu a lua parte la alegeri. In casulu alu doilea candu alegatorii romanu ar' vota pentru deputati de alte natiuni, indata li s'aru pote dice, ca in poporu lipsece simtiulu nationalu despre care fabuleza numai demagogii romaniloru, seu ca romanii se potu corupe usioru cu bani si cu beuturi, precum pana la an. 1848 s'a disu mai adesea despre nobilii (boerii) dela sate, ce ar' fi o pata forte urita si ruginatore. In casulu alu treilea candu romanii siaru respandi voturile chiaru intre candidatii din natiunea loru, s'aru potea dice — si inca atunci cu totu dreptulu, cumca ei sunt desbinati intre sine seu ca nu sciu ce facu, nesciindu de nici o regula si disciplina politica. Din contra unde punemu acea lauda si gloria, care va resultu in totu casulu din voturile unanime. —

— Cumpanindu noi acestea doue opiniuni atatu acum, catu si mai nainte de conferintiele nationale, marturisimu ca ne simtimu constrinsi a ne alaturu pe langa acest'a din urma, adica ca romanii se tramita la diet'a Transilvaniei deputatii catu se va potea mai multi si inca cu atatu mai vertosu, ca ori amu voi noi ori nu, dintru cate vedemu, la dieta totu voru fi cativa romanu, adica archiereii, vreo doi prefectii de tienuturi (supremi comites), cate unu consiliariu etc.; apoi nu avea grija, ca compatriotii nostrii voru fi in stare se apere intocma ca si despre diet'a din 1848, ca unu episcopu, si vreo doi deputati de romanu inca au luat parte la aceeasi! —

Bine, si apoi ce se face o mana de romanu la o dieta ungaro-secuio-sasѣсса? Respunsulu dupa a nostra opiniune este scurtu: Se face pe voi'a matora si determinata a natiunii, se ia adica amana, Supplex libellus valachorum dela 1791. Protocolulu nationalu dela Blasiu 1848 si celu din Sibiu dela 1861 si se apere coprinsulu loru cu devis'a in frunte: Libertate nationala si limba. Cetera textus habet.

Ce voru face insa deputatii romanu in casulu ce se pote prevedѣ, candu adica majoritatea ar' lapada si respinge ori ce propusetiuni ale loru si ar' tiranisu pe minoritate intru intielesulu parlamentar? — Acesta intrebatiune la prim'a ei audire se pare a fi forte grea si delicata; int'aceea дѣса i vomu cautu dreptu in faѣia, ea va trebui se suferе unu respunsu indestulatoru.

Candu o minoritate parlamentara luminata si petrunsa de santienia principiloru sale isi face datorintia in cugetu curatu si cu totu curagiulu cerutu dela barbatii legislatiunii, vede insa ca majoritatea ii combate si respinge principiile densei nu cu ajutorulu altoru principii, ci din sistema, seu din vreunu interesu periculosu patriei seu unei

*) Vedi protocolulu conferintiei nationale sied. I. punt. 4, sied. III. lit. a) etc.

*) 8 fr. afara de darea capului, afara de crescatu si aruncatu, numai catu se platescu pe casa si mosia. (?)

partii mai mari a societății, cându adică majoritatea esertia unu felu de tirania asupra minorității, atunci acésta depune unu protestu cu opiniune separata, ilu trece la protocolu, informéza pe tramitietorii sei despre starea lucrului si — se duce acasa, unde se pune sub protectiunea potestății esecutive si sub apărământulu tramitietoriloru, relative alu connationaliloru sei, eara urmarile mai departe le conrede lui Dumnezeu si timpului. — Se ilustranu acésta teoria cu unu esemplu. Deputatii alesi din tienuturile romanesci séu precumpanitóre romanesci mergu la dieta, unde magiario-secuii indata in cele dintai dile si prochiama uniunea neconditionata, adică fusiunea totala a Transilvaniei cu Ungari'a, desfiintandu autonomi'a celeia, eara cu atat'a ei si alérga la Buda-Pest'a. Deputatii romani ceru din contra, cá mai-anteiu se se prochiame si inarticuleze nationalitatea loru, adóa se se ia la cea mai strinsa revisiune tóte actele de statu cate cuprind referintiele Transilvaniei contra Austri'a si contra Ungari'a, a reia cá numai dupa aceea se se fáca cunoscute 'si se se ia la seriósa desbatere acele conditiuni pe lunga care cineva vrea o uniune a Transilvaniei cu Ungari'a diferitóre de aceea in care se afla dens'a dela a. 691 incóce. Ci majoritatea nu vrea se audia de unele cá acestea si si face pe post'a sa. Atunci minoritatea pe lunga luarea susu atinse-suru precautiuni vine acasa.

O asemenea purtare a minorității este fundata atatu in legile patriei, catu si in prăceea parlamentara a Transilvaniei. Natiunea sasésca dupace sia perdutu votulu curiatu, sia pastratu totusi dreptulu e a'si dá opiniunea separata la protocolu, a o substerne si domnitóului deodata ou celelalte acte ale camerei legislative. In § 7 si celu in urma alu art. 11 din an. 1791 unde se tractá despre ordinea peractarii afaceriloru in dieta sta, celu puçinu ou privire la operatele comisiuniloru sistematice: *Absolutis systematicarum deputationum operationibus, opus terminatum, in commissione ipsa praevis perletem el stabilitum atque in purum descriptum, adjectis differētibus nefors votis, statuum praesidenti exhibetur, qui illud opposita in praemissis modalitate, deliberationi statuum et ordinum bstermit.*

Adeveratu, ca majoritatea póte pacali pe romani, déca va voi ea, din aceia nici pe unulu se nu aléga in comisiunile care voru fi incinate a pregati operatele cele mai interesante pentru romani; acesi insa li póte paralisá si atunci, déca caus'a loru nationala nu o va tunci odata la desbatere; pentru aceea insa, déca romanii nu au operatu si nu s'au lapadatu pe sine in cei patru sute ani, nu voru e acésta nici in anulu 1861. — Mai adaogemu cu referentia la inbarea de susu, cumca in an. 1847 tocma minoritatea ouratu ungu-sca credienduse asupri'a de contra majoritatea fratiloru Iosika, parasi ca si se retrase in sinulu tramitietoriloru sei

De aci incolo Dumnezeu, geniulu aparatoru alu romaniloru si pregiorarile inca voru mai invatiá pe romani, cá ce au se fáca si n se se póte.

Opiniunea nóstra nu e batuta cu cuie in parete. Rugamu pe ntea barbatiloru nostrii iuristi si politici, cá cu privire la scurtimea pului se binevoiesca a necombate opiniunea cu alte argumente si a corege, decumva credu ca recomandandu noi romaniloru cá se ia te la lucrarile corpului legislativu, neamu aflá pe calea ratacita; a pana atunci noi remanemu pe lunga opiniunea nóstra. —

Zernesci, in dioa de Bun'a Vestire.

G. B.

Vien'a, in 2. Aprilu s. n. 1861

Ceva despre reorganizarea Transilvaniei.

Eata ca dupa una amanare ce aduse la impacientia chiaru si aste-rea flegmatica a romanului, eai la lume si statutulu de reorganisa-e a Transilvaniei. Acestu statutu fiendu destulu de scurtu in es-iune si catu de difusu in complexu, nu pretinde prea multu timpu legere (vedi Gaz. Nr. 23 si Telegramulu donumiriloru Nr. 22) atatu inse mai multu pentru resolvirei, ci ori cu care parte lu u intórce si lu vomu privi nu vedemu respectatu nimicu din es-ia dreptelor dorintie ale romaniloru, cari din ori si ce punctu de-re considerati au dreptu naturale nedisputaveru la $\frac{2}{3}$ a toto-privilegiatoru si avantajieloru patriei comune, precum se impar-sca in asemenea si si mai mare mesura si la grautatile ei. Nu se ra destulu dreptelor dorintie ale romaniloru, pentruca mai an-i in restaurarea deregutioriloru provisciali vedemu, cu dorere! aparea proverbiulu romanescu: „cine imparte parte si face“ de ce prin lucrarea cancelariei, carei fú incredentiata compunerea a-oi statutu nu numai ca se reasiadiara in posturile sale toti fostii uva deregutori, — dara si intru reimplerea vacantieloru de parte a çoniderati romanii cá parte integitoria, ci mai multu vedemu cativa cuprindiundu nescari locure póte numai de scótere de ochi, itandune de noi insine se tacemu. — Mai incolo ce romanu cu iu de viét'a se va poté allá care se nu desapróbe cu tóta santia-

ni'a cugetului ruginit'a stare a Transilvaniei din evulu mediu, in carea ne aflamu respusi in seclulu 19-le!? Care romanu adeveratu si cu minte sanetósa va mai aprobá impartírea comunei patrie in carea dupa dreptulu naturale ar' trebui se tiena $\frac{2}{3}$ din folóse si grautati in sfaii, de unde apoi se remana in fine cu partea ei cá cea mai angusta! In adeveru eu sum de sincera convingere, cumca nece chiaru neamicii voru poté pretinde dela romani cá ei se aprobe cu vci'a asia ceva ne-dereptatire asuprasi.

Fora eata fia nedereptatea catu de strigatória la ceru, aceea totu, si vedemu cu ochii, ca statutulu prin care romanii sunt cá eschisi dela deregutioriele publice si prin urmare si dela viét'a publica in patri'a sa si cu acésta lipsiti si de folósele comune ale patriei sale nu ne póte imbucura; ma vedemu si insa patria sfasiata dupa norm'a tristulu trecutu in contra naturei, care nu póte probá altu ceva, decatu cá in un'a si aceiasi patri'a se se folosésca natiunile in tóte anghiorile ei de avantajiale comune dupa norm'a posesiuniloru cele au si agreu-tatiloru cari le porta in orsice privint'a.

Dupa asia stare a lucruriloru nóstre inse se nasce naiv'a intre-bare, cumca ce potu fi causa ca lucririle esira atatu de nefavoritória chiaru pentru noi romanii, cari avemu unu dreptu necontestabilu in tóte afacerile patriei comune?! —

La acésta întrebare raspunda cene cum va voi si cum va sci mai bine; eu inse fora de a escusá culpabil'a negrijire a acelora, cari stau la frenele gubernarii fácie cu dreptele pretensiuni a le romaniloru fundate pre alipirea esemplare ce au aretatu contra tronul, chiaru in tempurile cele mai critice; fora de a aprobá ma chiaru dispusetiunile atatu de nefavoritórie causei drepte a romaniloru facute din par-tea conducatoriloru patriei nóstre comune a Transilvaniei: dupa sin-cerami convingere o marturisescu apriatu, cumca in acésta porta viu'a si nesuferiver'a ma chiaru daunós'a modestia a romaniloru, carea pana acolo procede, in catu e in stare — de ai caracterisá de fricosi, nereso-luti si totalu neesperti; eara materia spre acésta póte dá cu totu de-reptulu, afara de alegerile din Ungari'a, unde romanii pre lunga tóta mas'a impuitoria — celu puçinu s'ar cere se fia impuitoria — in co-mitatele in cari se aflá, totusi remasera in totu loculu cu centele de mii sub calcaniale catoruva mii, — si portarea romaniloru Tran-silvanieni fácie cu compunerea statutulu de reorganizare a Transilvaniei, cace: precandu in acela (statutu) tóte natiunile patriei comune sta-ruire pre întrecute prin reprezentantii sui asi indesui interesulu suu, romanii cá mai modesti se nu mai conturbe, redimanduse pre derep-tatea causei sale si insirare dorintiele sale in nesce acte cari in acestu tempu satulu de totu soiulu de demustrari si remustrari in scrisu se punu „ad acta“ ascultanduse mai bucurosu un'a parere pusa in urechi cu cuvinte scurte si rotunde, — de unde apoi urméza ca „cine cere nu pieré“ ma i se dá, „cine bate i se deschide“ si „cei silnici apuca imperatia.“

Eara romanii modesti cu cererile sale formate catu se póte mai moderatu inse „fora motore“ remanu neconsiderati necapabili de viét'a si debili. —

Se nu aparu inse a fi culesu chiaru din ventu asia plangeri se ne fia de esemplu fapt'a stimatulu Domnu Nascu docente in Nasaudu care precum va fi póte cunoscutu staruesce aici in Vien'a de mai multu tempu pentru unele cause natiunali si private ale fratiloru ro-mani din districtulu Nasaudului, insulu adeca, insaroinatu pre lunga-alte lucruri momentóse de bravii sui compatrioti romani ai cu comisi-unea maretia de a le mediuloci unu districtu curatu romanescu si ne-dependente pentru fostii militari limitanei in alu doile regimentu ro-manu, la petitionarea s'a prima se bucurá de un'a promisiune gratiósca segura, cumca bine meritatii romani Nasaudeni voru castigá drept'a s'a dorintia; inse se te miri ca transponenduse recursulu spre esecu-tare — pre nesciutele ajunse depusu „ad acta“ si prin urmare uitatu cu totul la una parte, de unde si urmare cá candu in ajunulu publi-carei statutulu de reorganizatiune, susu numitulu Domnu si bravu ro-manu, ingrijatu de reusirea causei siesi incredentiata incepú a întrebá pre la locurile competente despre resolutiunea ce avé de asteptatu, afla ca recursulu seu remase intr'altelu uitatu de un'a parte, de unde motivandulu de nou cu nesce cuvinte bine nimerite fu luat inainto si consideratu in modulu care lu arata statutulu de reorganizare a Tran-silvaniei.

Acum déca pentru ca s'a derepta a fratiloru Nasaudeni se fece modificare chiaru si in operatulu compusu, óre in causa dreptei pre-tensiuni a natiunei romane întregi nu s'ar fi potutu esoperá ceva mai favoritoriu decatu ce amu castigatu? Déca fratii Nasaudeni circum-specti dupa esemplulu altoru natiuni caute — se ingrijira cá se aiba acum de cateva luni unu barbatu aptu care, se le represinte întere-sele in Vien'a, óre toti romanii in interesulu celu sublimu alu natiu-nei nu potea face asemenea? . . . —

(Va urmá.)

